

گندی شاپور

شگفت انگیزترین دانشگاه جهان

با دلی آکنده از درد و افسوس باید بگویم که امروزه ، بیش از اندک نشانه هائی از شهر دانشگاهی و دانشگاه گندی شاپور بجای نمانده است. این نشانه ها را در هیجده کیلومتری جنوب شرقی شهر دزفول و در پنجاه کیلومتری شمال غربی شهر شوشتر می توان یافت.

بنیانگذار این دانشگاه ، شاپور اول ، پادشاه ساسانی بود ، پدر شاپور ، اردشیر بابکان ، اندیشه پایه گذاری این دانشگاه را در سر داشت و گامهای نخستین را برای برپائی گندی شاپور برداشته بود.

قسمتی از وصیت نامه اردشیر بابکان به پسرش شاپور اول به نقل از گزنفون :

فرزندم ، به احتمال زیاد تو در دوران پادشاهی و حکوت خویش بسیاری از دشمنان ایران را مغلوب و کشورهای زیادیرا به امپراطوری ایران خواهی افزود و بسیار مشهور خواهی شد، ولی بیاد داشته باش که تاریخ همیشه از ما به نیکی یاد خواهد کرد اگر تو در راه خدمت به بشریت و گسترش علم و آموزش ملت ها، دانشگاه گندی شاپور را که من مقدمات آنرا پایه گذاری کرده ام، بپایان برسانی.

اردشیر بابکان به فرزندش برای اتمام دانشگاهی وصیت می کند که مرکز گسترش علم و فرهنگ و آموزش همه ملت های دنیا باشد !

او از خانواده فرهنگ دوست و دانش پروری بود و تلاش میکرد که مردم ایران در آزادی اندیشه زندگی کنند و پژوهش و فراگیری دانش را از بایستی

های زندگانی خود بدانند. اردشیر به زرتشت بزرگ احترام می‌گذاشت و مایل بود که آئین زرتشتی را گسترش دهد.

در طول تاریخ گذشته ایران، هر گاه مردم وحشی و بی‌فرهنگ بکشور آباد و ثروتمند ما یورش می‌آورده‌اند، دانشمندان کوشش میکردند تا کتابهای با ارزش را مخفی و یا اینکه با خود برداشته و بکشورهای همسایه ببرند تا این گنجینه‌های گرانبها از دستبرد دزدان و غارتگران خونخوار در امان بماند و چون پادشاهان ساسانی به این مهم پی برده بودند، همواره تلاش می‌کرده‌اند که به هر شکل ممکن، کتابهای بغارت رفته و یا بخارج از کشور منتقل شده را باز گردانند.

در زمان یورش اسکندر بسیاری از نوشتارهای تاریخی و علمی ایران به یونان برده شد و پس از اسکندر نیز، جانشینان سلوکی او پی در پی کتابها را به یونان می‌فرستادند. اردشیر بابکان برای پایه‌گذاری گندی شاپور پزشکان و دانشمندان فراوانی را برای جمع‌آوری کتابهای بسرقت رفته از ایران راهی چین، یونان، هندوستان، رم و آکساندریا کرد و در مدت کوتاهی هشت هزار جلد از این کتابها به ایران باز گردانده شدند.

اردشیر زندگی را بدرود گفت و پسرش شاپور، با اراده و عشق به میهن کار پدر را دنبال و 17 سال بعد دانشگاه را در سال 242 میلادی بنیان رساند. در سال 261 میلادی، وزیر بهداری شاپور اول، که رئیس دانشگاه گندی شاپور نیز بود، اولین کنگره پزشکی جهان را بر پا کرد و بسیاری از پزشکان کشورهای دیگر به ایران آمدند و دانستنیهای خود را با یکدیگر مبادله کردند. و پس از خاتمه کنگره، تمام مطالب مورد بحث در طول کنگره بصورت کتابی در آمد که بعدها در اختیار همگان قرار گرفت که اولین دایره "المعارف پزشکی جهان بوده است.

و اما در دانشگاه بزرگ گندی شاپور، دانشکده‌های پزشکی و داروسازی، دانشکده ریاضیات، فیزیک، ستاره‌شناسی، فلسفه و مسائل دینی دایر بوده. و تلاشهای علمی و فرهنگی گندی شاپور بود که توانست با نیروئی شگفت آور، دانشمندان ایرانی بزرگی مانند سینا، رازی، فارابی، خوارزمی و صدها دانش پژوه نامدار دیگر بجهان عرضه کند. و اینکه اکثر دانشمندان اروپائی آن زمان به نحوی، دانشجو و دانش‌آموختگان گندی شاپور بوده‌اند.

گندی شاپور، بعنوان اولین دانشگاه و اولین مرکز علمی جهان، مورد توجه تمام دانش پژوهان دنیای زمان خود بوده و کلیه دانشمندان معروف دنیا هر کدام بنحوی در گندی شاپور بوده و به تحصیل و آموزش پرداخته‌اند. در هیچ کتابی نخوانده ایم که بگوید فلان دانشمند اروپائی فارغ‌التحصیل فلان دانشگاه در اروپا بوده است.

در هنگامیکه دانشگاه گندی شاهپور حدود 5000 دانشجوی داخلی و خارجی داشت ، حتی یک مدرسه ابتدائی درست و حسابی در اروپا وجود نداشته است.

ولی از آنجائیکه اروپائیان هنوز هم شهادت ندارند که بگویند همه دانشمندان آن زمان اروپا دانش آموزان گندی شاهپور بوده، و این فرهنگ با عظمت ایران بود که اروپا و بعدش هم تمام دنیا را تحت تاثیر قرار داد و بنا به وصیت اردشیر بابکان ، علم و دانش را به تمام ملتهای دنیا هدیه کرد. ، در نتیجه با حيله و نیرنگ ، پیشینه آموزشی و تحصیلی دانشمندان اروپائی را دستکاری کرده و یک سری مزخرفات غیر واقعی را به خورد مردم دنیا داده اند ، نمونه بسیار بارز آن زندگی و تحصیلات عیسی مسیح در ایران که 2100 سال است که آنرا مخفی کرده و علوم آموزشی او در ایران را بحساب الله نوشته اند !

شاپور ساسانی در روز افتتاح و گفتار گشایش این دانشگاه گفته بوده، ما با شمشیر خویش بر کشورهای بیگانه پیروز می شویم و با دانش و توانائی خویش بر مغزها و اندیشه های همه مردم دنیا چیره خواهیم شد.

واقعیت کوبنده از زبان ادوارد براون در اینجاست که میگوید :
کتابخانه عمومی دانشگاه 259 سالن بزرگ و کوچک داشته و جهان هرگز چیزی بمانند کتابخانه گندی شاپور بخود ندیده بوده، و مهمتر اینکه : پنج سال پس از گشایش، این دانشگاه 5000 دانشجو از سراسر دنیا داشته، و در دانشگاه بروی تمام کسانیکه خواستار آموزش و فراگیری علم بودند، باز بوده و همه دانشجویان از خزانه شاهنشاهی ماهیانه کمک هزینه تحصیلی دریافت میداشته اند تا در آرامش خاطر به ادامه تحصیل بپردازند. می بینید که سیستم اسکالرشپ امروز دانشجویان دنیا برگرفته از سیستم آموزشی و حمایتی دانشگاه گندی شاپور است.

نه تنها دانشجویان گندی شاپور همه ایرانی نبوده اند ، بلکه استادان این دانشگاه نیز برگزیده از سرتاسر دنیا بودند که پایشان به گندی شاهپور کشیده شده بود. بسیاری از دانشمندان که در کشور خود زیر فشار حاکمین بوده اند، به گندی شاپور پناهنده شده و بعد از مدتی بکار گماشته می شدند.

سکه شاپور اول (241 - 272 میلادی)

پاینده ایران - پایدار و سرافراز باد ملت ایران

نوشیروان - بنیاد ایرانبنان

یکشنبه، 14/11/2004